

Вінницький національний технічний університет
Кафедра БМГА

РОЗРОБКА КОНСТРУКЦІЇ ФУНДАМЕНТІВ **ПРИ СЕЙСМІЧНИХ ВПЛИВАХ**

Розробив: ст. гр. Б-17мі Острожинський С.В.
Науковий керівник: к.т.н. Попович М.М.

ВСТУП

Серед стихійних лих, з огляду на їхні негативні наслідки, землетруси посідають особливе місце. Аналіз результатів обстежень наслідків землетрусів, а також численні дослідження показують, що будівлі та споруди здатні сприймати сейсмічні навантаження, що значно перевершують по величині розрахункові. Сучасні проектувальники і будівельники з успіхом вирішують сейсмосахист об'єктів будівництва.

Актуальність теми.

У нашій країні порівняно великий досвід проектування і зведення будівель з врахуванням сейсмічних навантажень, де використовуються методи конструктивної безпеки та сейсмоізоляції. Одне з важливих питань при проектуванні таких будівель – ефективна конструкція фундаменту, оскільки наявні значні навантаження на основу. З приводу останньої слід вказати на обмеженість підходів в нових будівельних нормах, в яких жорстко зазначено, що сейсмоізоляція повинна встановлюватися вище фундаменту. Це невиправдане обмеження, що не відповідає найдавнішим спорудам, що дійшли до наших днів. Тому тема даної роботи є актуальною задачею.

Мета і основні задачі дослідження.

Метою цієї роботи є дослідження взаємодії фундаментів будівлі при сейсмічних впливах та пропозиції щодо вдосконалення конструкції.

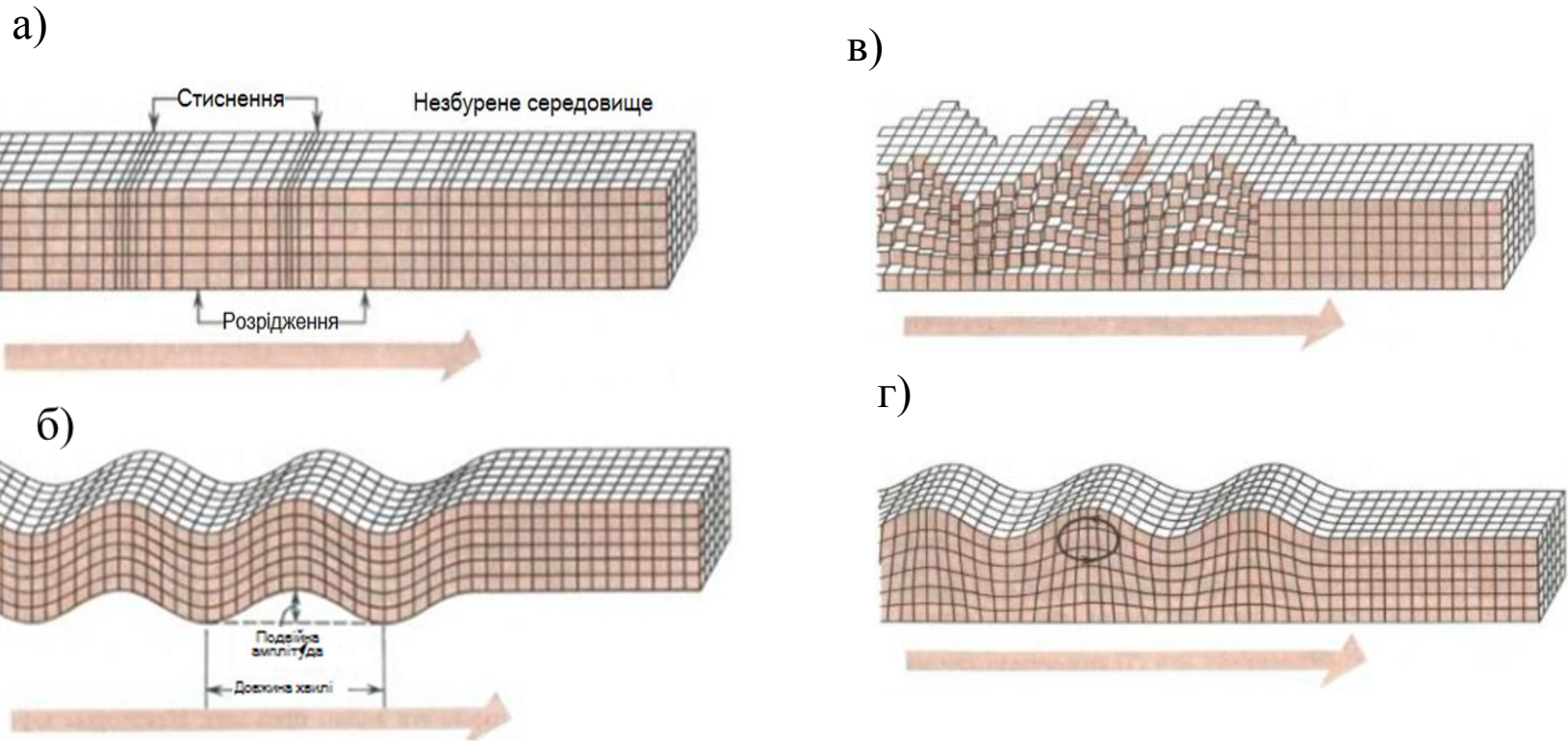
Задачі дослідження:

- оцінити основні фактори сейсмічних впливів на будівлі;
- обґрунтувати доцільність застосування нових конструкцій сейсмостійких фундаментів;
- шляхом лабораторного дослідження проаналізувати напружено-деформований стан системи «будівля – фундамент – основа» при різних типах фундаментів.

Об'єктом дослідження є фундаменти будівлі.

Предметом дослідження є дослідження напружено-деформованого стану системи «основа-фундамент-будівля» при дії сейсмічних навантажень.

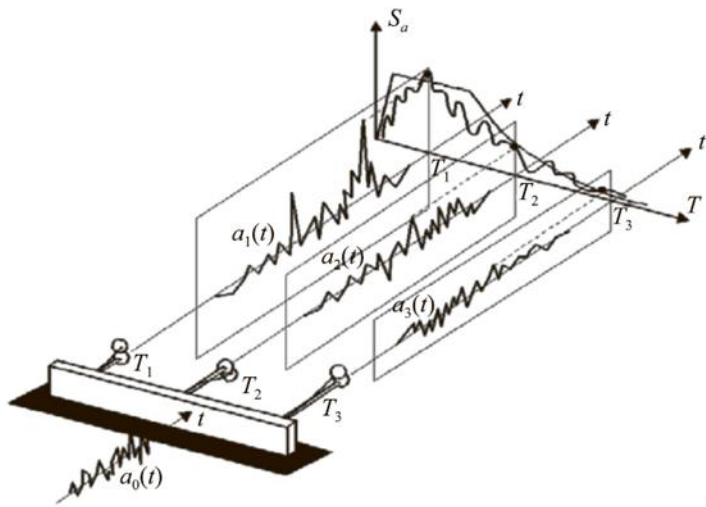
Аналіз стану питання за результатами огляду літературних джерел

Типи сейсмічних хвиль – а) Поздовжні Р-хвилі, або первинні; б) **Поперечна SV-хвиля**; в) **Поверхнева хвиля Лява**; г) Поверхнева хвиля Релея

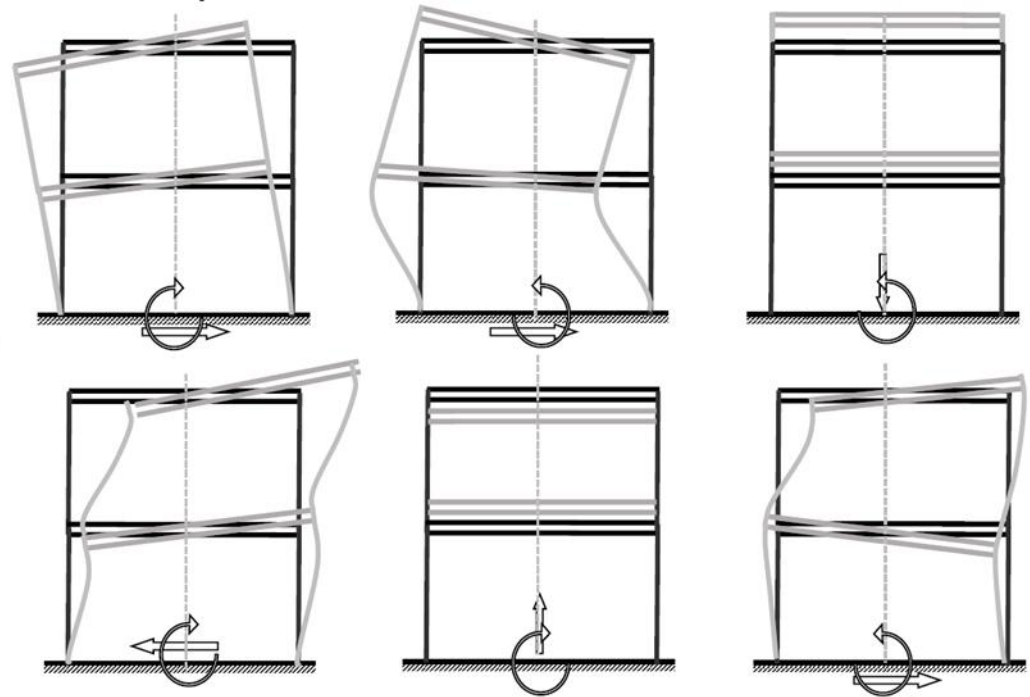
Найбільш небезпечними для будівель і споруд вважаються **S і L-хвилі**, так як при їх дії відбувається і поступальний, і ротаційний рух ґрунту.

Форми коливань і небезпечні напрямки сейсмічних впливів

а)

Схема сейсмічних коливань ґрунту і спектр реакції

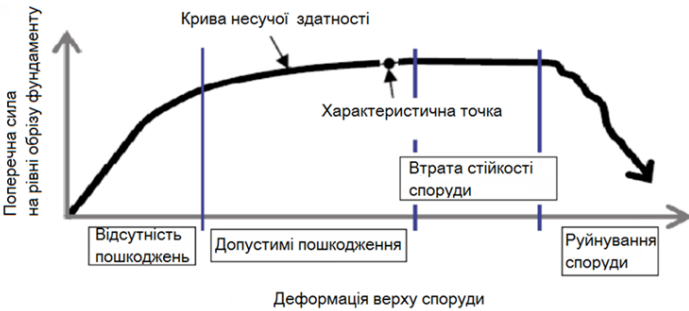
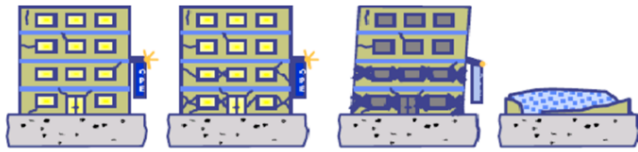

б)

Небезпечні напрямки сейсмічних впливів показані білими стрілками

Шкали інтенсивності землетрусів

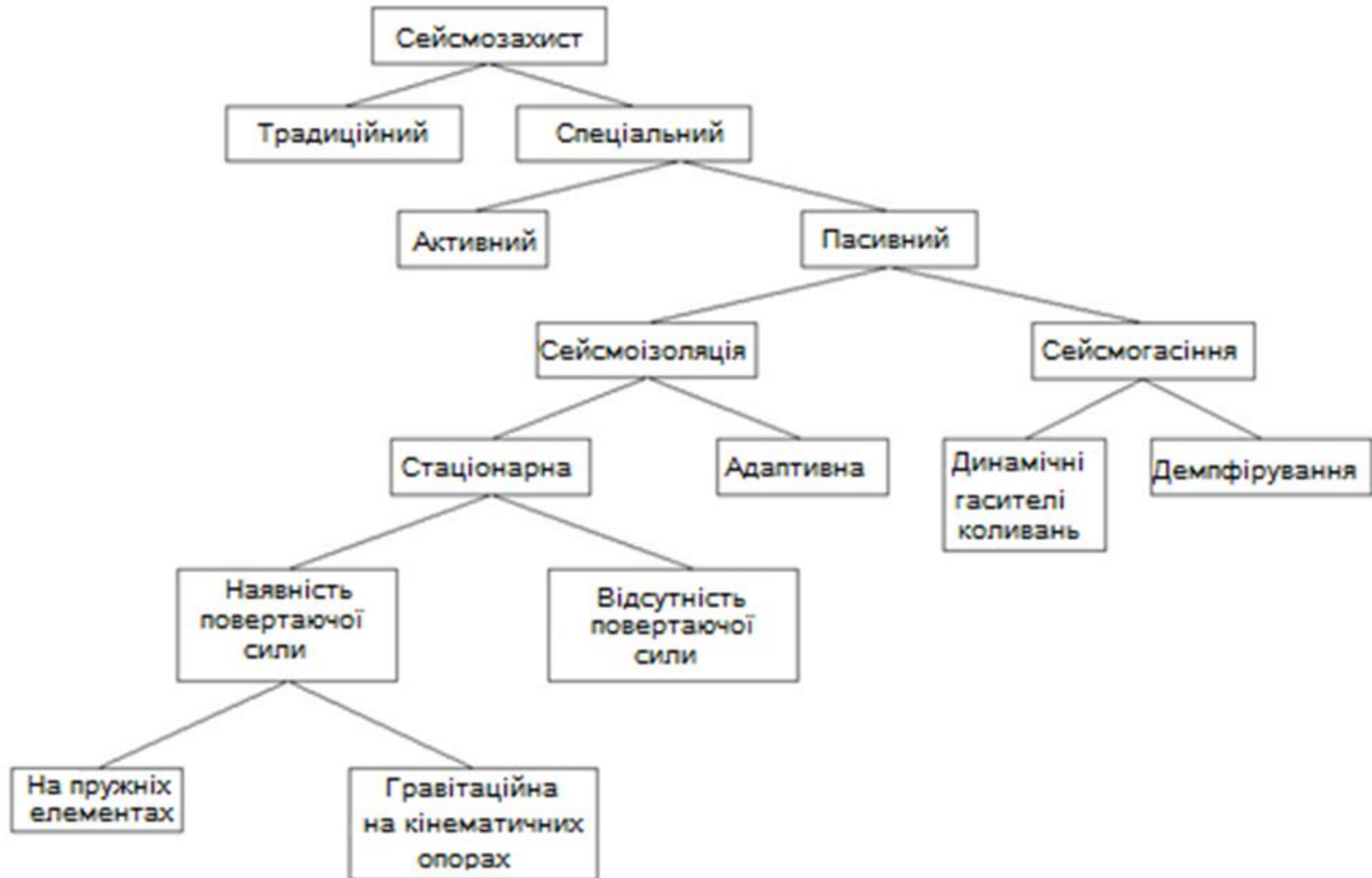
Позначення	Рік	Назва	Опис
RF	1883	Шкала інтенсивності Россі-Фореля	Найстаріша шкала, що складається з 10 балів
MM	1956	Шкала інтенсивності Меркалі	Модифікована шкала Меркалі, діє, перш за все, в США
MS		Шкала інтенсивності Меркалі-Зіберга	Діє в Німеччині
MSK	1964	Шкала інтенсивності Медведєва-Шпонхойера (Sponheuer) -Карніка (МСК)	Діє в Європі
EMS	1998	Європейська макросейсмічна Шкала	Сама остання версія діє в Європі

Прив'язка кривої несучої спроможності споруди до ступеня пошкоджуваності

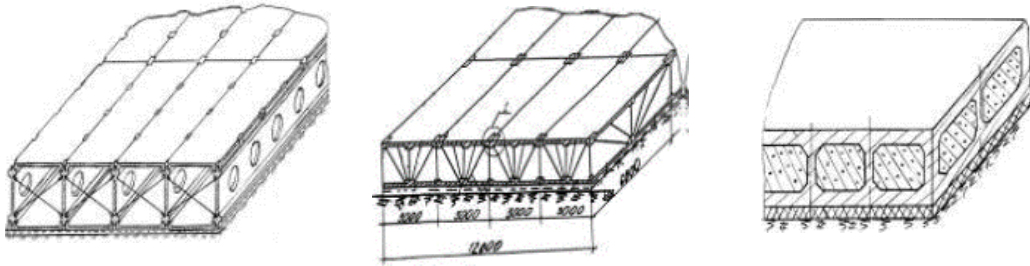
Інтенсивність	Визначення	Опис максимального впливу (скорочений)
I	Невідчутні	Невідчутний
II	Ледь відчутні	Відчувається лише окремими відпочиваючими людьми
III	Слабі	Відчувається не багатьма людьми в будівлях. Відпочиваючі люди відчувають легкі коливання або тремтіння
IV	Відчутні	Місцями поза приміщеннями, в будівлях відчувається багатьма людьми. Деякі сплячі прокидаються. Посуд і вікна деренчать. Двері гризують
V	Сильні	Відчувається деякими поза приміщеннями, в будівлях - більшістю людей. Багато людей, які сплять прокидаються. Деякі налякані. Будинки трясуть повністю. Висячі предмети сильно розгойдуються, дрібні предмети зсуваються з місця. Двері і вікна відкриваються і закриваються.
VI	Легкі пошкодження будівель	Багато людей налякані і залишають приміщення. Деякі предмети перекидаються. На багатьох будинках, головним чином, знаходяться в поганому стані, з'являються легкі пошкодження, такі, як тонкі тріщини в стінах і падіння, наприклад, дрібних шматків штукатурки
VIII	Пошкодження будівель	Більшість людей налякані і залишає приміщення. Меблі переміщається. Предмети в великих кількостях падають з полиць. На багатьох будинках жорсткої конструкції з'являються пошкодження середніх розмірів (дрібні тріщини в стінах, обвал штукатурки, падіння частин димарів). Будинки, що знаходяться в поганому стані, в основному, мають великі тріщини в стінах і обвалення перегородок
VIII	Сильні пошкодження будівель	Багато людей втрачають рівновагу. На багатьох будинках звичайної конструкції з'являються сильні пошкодження, тобто обрушуються частини фронту і покрівельні карнизи. Деякі будівлі дуже слабкою конструкції обрушуються повністю
IX	Руйнівний	Загальна паніка серед постраждалих. Навіть в дуже міцних будівлях звичайних конструкцій є дуже сильні пошкодження і часткове обвалення несучих конструкцій. Багато менш міцних будов обрушуються повністю
X	Дуже руйнівний	Багато міцних будівель руйнуються або отримують сильні пошкодження
XI	Спустошуюче	Більшість споруд, навіть деякі з точки зору сейсмостійкості добре запроектовані і правильно зведені, руйнуються
XII	Повністю спустошуюче	Майже всі будівлі руйнуються повністю

Класифікація систем сейсмозахисту за принципом їх роботи

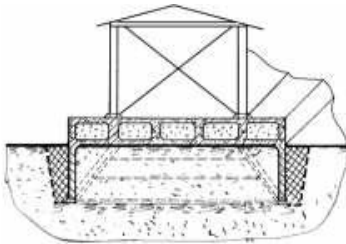

Приклади конструктивної сейсмобезпеки

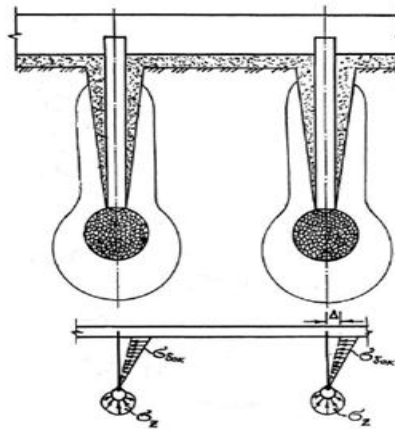
а)

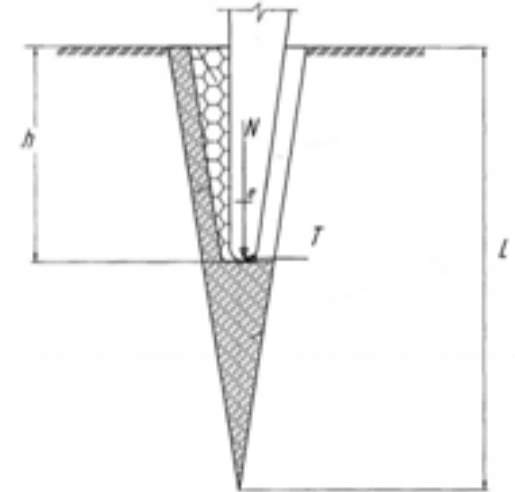
б)

в)

? г)

- а) - просторова фундаментна платформа (ПФП)
б) - ПФП зі «стіною в ґрунті»; в) сейсмостійкий фундамент;
г) фундамент з пірамідальної палі, для будівництва під розпирні навантаження

Розрахункові схеми будівлі

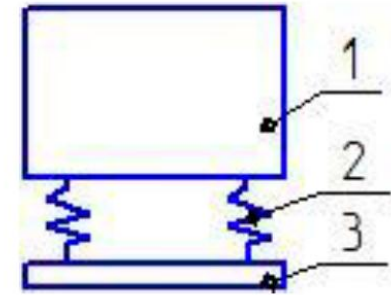
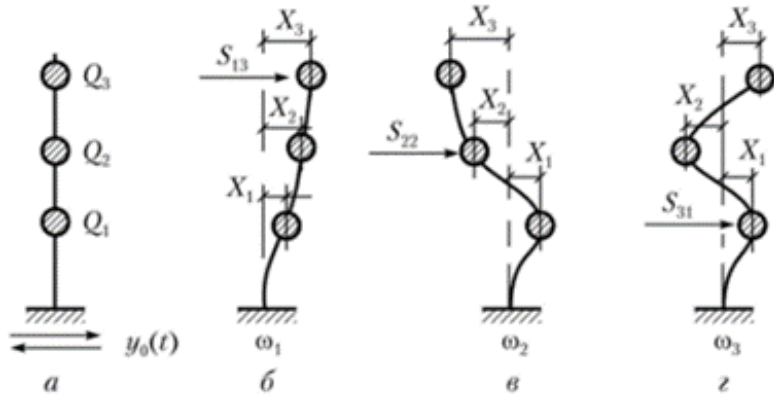
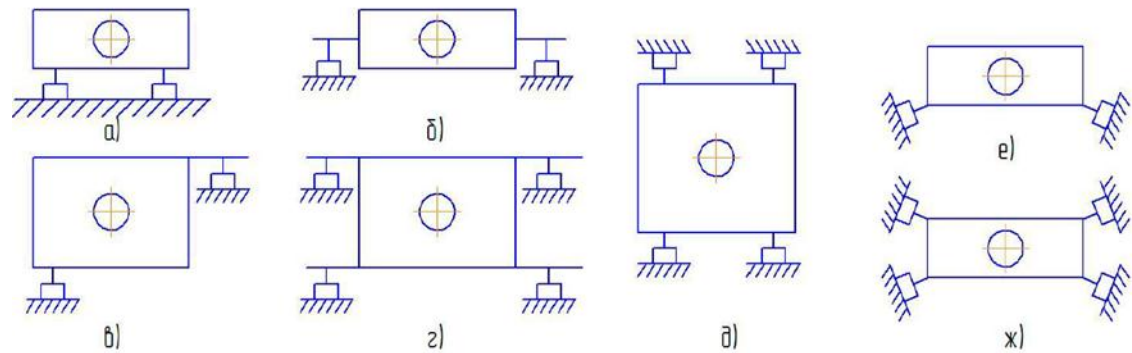

Схема будівлі встановленої на амортизаторах:
1 - будівля; 2 - амортизатор; 3 - вібруюча основа

Позначення сейсмічних навантажень для системи з трьома ступенями свободи

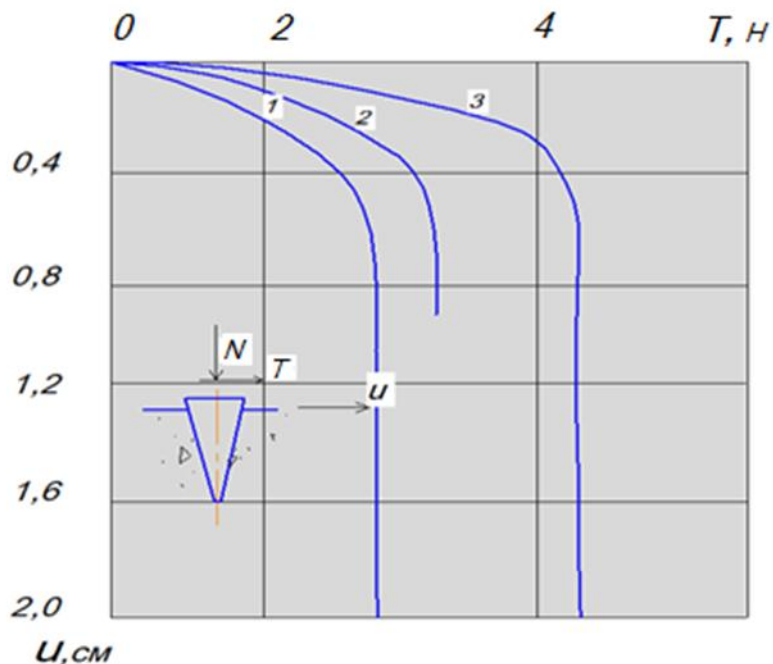
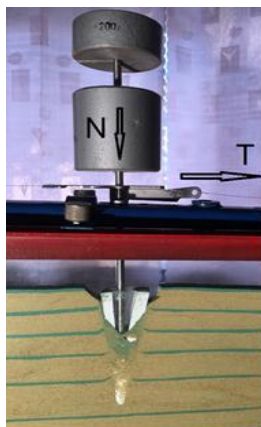
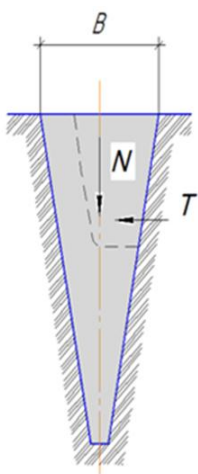
Можливі схеми розташування амортизаторів

Статичні дослідження моделей пірамідальних паль

Схема лабораторної установки

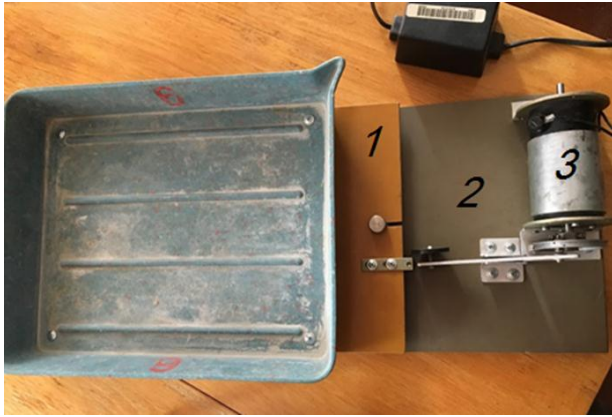
Графік залежності $u = f(T)$

при: 1 – $N = 0$; 2 – $N = 4 \text{ Н}$; 3 – $N = 7 \text{ Н}$

Збільшення опору паль горизонтальним навантаженням залежно від наявності вертикального навантаження

Схема прикладання навантажень на палю

Динамічні дослідження фундаментів

Стенд для динамічних випробувань

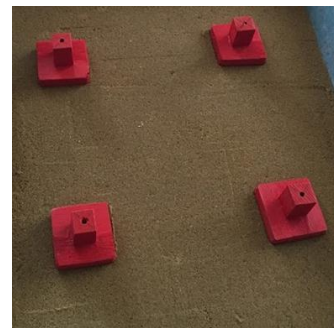
1- маятникова віброплатформа; 2- силова основа; 3 - вібромашина

Схема розташування акселерометрів

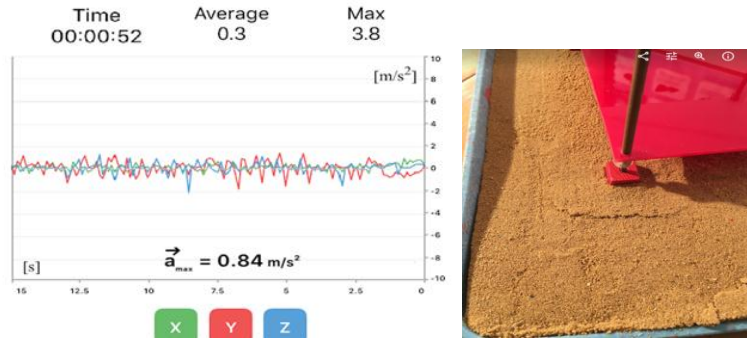
Моделі перед випробуванням

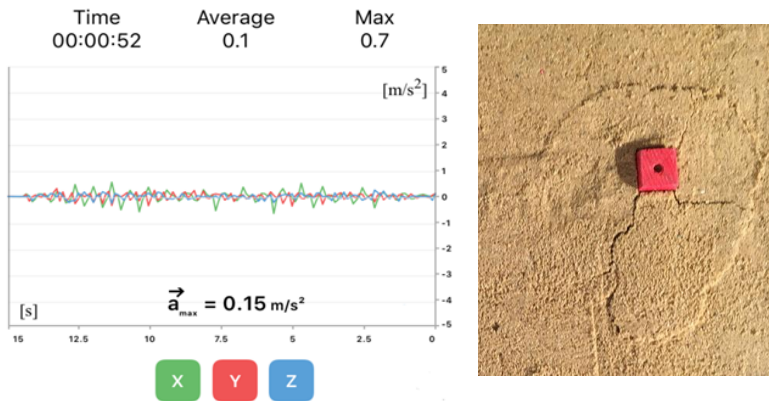
Установка фундаментів мілкого закладання

Результати досліджень

Фундамент мілкого закладання

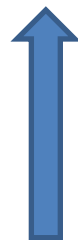

Коливання покриття

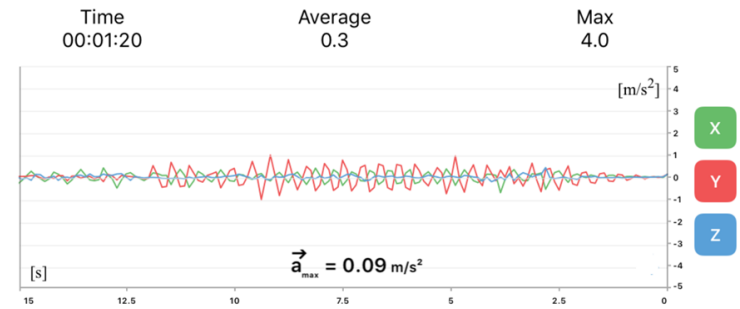

Коливання збуджуючої платформи

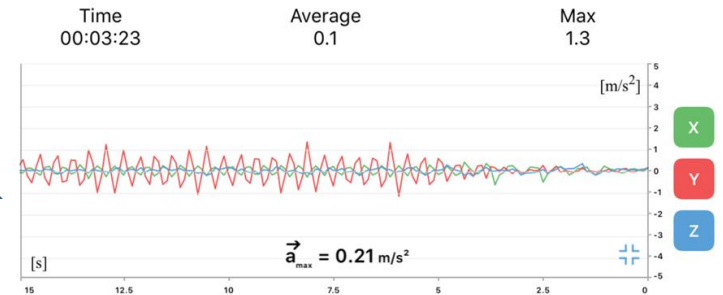
Як показують представлені акселограми коливання конструкції верху будівлі більші, ніж коливання збуджуючої платформи

Фундамент на пірамідальних палях

Коливання покриття

Коливання збуджуючої платформи

Як показують представлені акселограми коливання конструкції верху будівлі менші, ніж коливання збуджуючої платформи

ВИСНОВОК

За результатами виконаного кваліфікаційного дослідження зроблені наступні висновки:

1. Виконано оцінку факторів сейсмічних впливів на будівлі. Найбільш небезпечними для будівель і споруд вважаються S і L-хвилі, так як при їх дії відбувається і поступальний, і ротаційний рух ґрунту.
2. Проаналізовано класифікацію сейсмосахисту. Розглянуто методи конструктивної сейсmobезпеки.
3. Розглянуто поняття міцності і стійкості. Проведено аналіз поведінки коливальних систем в залежності від впливу на них вібрацій різних частот.
4. Проведено огляд устаткування для випробувань конструкцій на вібраційні навантаження. Виконано випробування моделей системи «основа-фундамент-будівля» на вібростійкість.
5. Запропоновано нову конструкцію фундаменту
6. Розглянуто питання безпеки праці на робочому місці співробітника випробувального стенду.
7. Виконано розрахунок фундаменту мілкового закладання при сейсмічних впливах.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!